
Alumne: Martí Vila Rebellón

Tutora: Alba Pallarols Pujol

Atlantropa. Un mar a mida

Presentació

Aquest treball de recerca sobre Atlantropa neix de l'interès personal, no només per la història contemporània, sinó també per les fites de l'enginyeria humana. El tema del treball és extens, però s'aconsegueix establir dos objectius clars. El primer és el d'indagar més sobre el projecte Atlantropa, les causes que van portar a la seva ideació i les que la van fer inviable, a més d'una anàlisi del context històric on es situa Atlantropa, tant en l'àmbit polític com social.

El segon objectiu busca, a partir de la comparació a diferents nivells del projecte Atlantropa amb projectes actuals i contemporanis, poder concloure si seria possible o no portar a la pràctica aquest megaprojecte. Els projectes escollits per fer aquesta comparació són: la presa de les Tres Goles, el dic Afsluitdijk, els canals de Panamà i Suez i el drenatge del mar d'Aral.

Metodologia

En la primer part del treball, per conèixer què és el projecte i les causes per les quals es va crear, s'utilitza una metodologia basada en la cerca bibliogràfica, principalment de webs i documents realitzats per ONG.

Per poder comparar el projecte Atlantropa amb els projectes actuals abans citats

es decideix crear una taula comparativa. En aquesta taula es tenen en compte diferents característiques tècniques, com ara l'altura, l'amplada o l'energia generada, per poder-les comparar. Un punt important de comparació són també els efectes mediambientals que han suposat i suposen tots aquests projectes, i és per això mateix que es dedica un espai a aquest aspecte en concret en la comparació.

Cos del treball

Atlantropa es caracteritza per ser un projecte immens situat al mar Mediterrani i ideat durant els anys vint del segle xx per l'enginyer alemany Herman Sörgel. En el treball també es tracta la seva biografia, on es contempla la ment utòpica que posseïa aquest individu. Cal investigar els antecedents històrics d'Atlantropa per poder veure el context on es va plantejar, però sobretot per conèixer les seves fases i el perquè de cada una d'elles. Atlantropa es dividia en cinc «fases»: la presa de Gibraltar, la presa de Tunísia, la presa dels Dardanel, el canal de Suez i la irrigació del Sàhara i tot el continent africà en el nord i el centre. En aquesta primera part del treball és on realment es pot veure el perquè de l'interès d'alguns en la creació d'Atlantropa i com es va plantejar, per esbrinar si l'interès dels promotors del projecte i Sörgel va arribar a ser polític i militar o simplement era un projecte econòmic i social.

En segon lloc, per complementar la segona part del treball, i poder complir els seus objectius, s'analitzen i es comparen projectes que sí que s'han portat a terme. Aquesta comparació té una importància notable ja que s'analitzen des d'un punt de vista objectiu i sistemàtic dades tècniques d'aspectes principals com l'altura, l'amplada, l'energia generada... La comparació es fa sempre entre el projecte Atlantropa (en una de les seves fases) i altres projectes que van des de la presa i central hidroelèctrica més gran del món, com és la presa de les Tres Goles, el projecte que va drenar i desertificar el mar d'Aral, els canals de Panamà i de Suez i el dic de contenció neerlandès. És en aquesta part on, a través de l'anàlisi tècnica dels projectes i les seves conseqüències, es veu la impossibilitat que suposaria la construcció d'Atlantropa, sobretot per com d'inaccessible seria la seva construcció i com de perjudicials serien les seves conseqüències per al medi ambient.

Conclusions

El treball conclou amb una decisió ferma sobre Atlantropa: aquest era un projecte totalment utòpic, un projecte que ni llavors ni tampoc ara amb els recursos contemporanis hauria estat possible de portar a terme. Les seves dimensions ja suposaven un problema, però el fet de tancar un mar i reduir les seves aigües per controlar-ne el corrent no porta a res bo, com ja s'ha demostrat amb el mar d'Aral. Atlantropa suposaria de ben segur el detonant de nous conflictes tant diplomàtics com militars i que, com es pot veure en el treball (precisament amb els conflictes que van comportar el punt d'inici de la idea d'Atlantropa), tant podrien suposar una resolució pacífica com una que hauria de passar per les armes.

Tot i que el treball i els seus objectius s'han pogut assolir amb èxit, la seva elaboració ha presentat diverses dificultats. El fet que Atlantropa fos un projecte utòpic que no només ja va ser descartat en el seu moment, sinó que també va ser titllat de deliri, ha fet difícil la cerca d'informació verídica sobre aquesta proposta, almenys d'informació directament relacionada. Moltes de les dades utilitzades han hagut de ser reinterpretades o analitzades des d'un punt de vista totalment diferent, amb la finalitat de poder-ne fer ús per al treball de recerca.

Per acabar cal recalcar que aquest treball, tot i haver comportat certes dificultats evidents, ha servit per poder entendre i obtenir una visió molt àmplia de com un projecte poc conegut com era el cas d'Atlantropa es pot enfocar de mil i una maneres diferents.

Bibliografia web

- Álvarez, R. (15 de agost de 2019). Newtral. Obtenido de Newtral: <<https://www.newtral.es/construccion-canal-de-panama/20190815/>> - Amador, Á. (21 de febrer de 2016). Más que ingeniería. Obtenido de Más que ingeniería: <<https://masqueingenieria.com/blog/tipos-de-presas-y-su-clasificacion/>> - Anònim. (5 de agost de 2021). Rebelión. Obtenido de Rebelión: <<https://rebellion.org/giuseppe-mazzini-un-revolucionario-solitario/>> - Anònim. (5 de agost de 2021). Rebelión. Obtenido de Rebelión: <<https://rebellion.org/giuseppe-mazzini-un-revolucionario-solitario/>> - Belen, A. (6 de febrer de 2018). Universidad Politécnica de Madrid. Obtenido de Universidad Politécnica de Madrid: <<https://blogs.upm.es/puma/2018/02/06/impactos-ambientales-del-canal-de-panama-como-ha-afectado-a-la-biodiversidad-del-entorno/>> - Biblioteca municipal Ricardo León. (7 de gener de 2020). Clubdelectura. Obtenido de Clubdelectura: <<https://www.clubdelecturas.com/2020/01/07/los-efectos-a-largo-plazo-del-reparto-de-africa-s-michalopoulos-y-e-papaioannou/>> - Calero, Ó. (4 de setembre de 2020). Ágora. Obtenido de Ágora: <<https://www.elagoradiario.com/salud/el-mar-de-aral-y-el-laboratorio-escondido-de-la-muerte/>> - Campos, M. (17 de juliol de 2014). EFE Verde. Obtenido de EFE Verde: <<https://www.efeverde.com/noticias/la-presa-de-las-tres-gargantas-danara-el-ecosistema-de-la-costa/>> - Cardineau, C. A. (16 de juny de 2014). repositorio.uam.es. Obtenido de repositorio.uam.es: <https://repositorio.uam.es/bitstream/handle/10486/678396/atlantropa_arteaga_alq_2014.pdf?sequence=1&isAllowed=y> - Carpanetto, D. (2 de juny de 2016). Historia, National Geographic. Obtenido de Historia, National Geographic: <https://historia.nationalgeographic.com.es/a/garibaldi-heroe-liberacion-italia_10419> - Casafont, L. B. (18 de febrer de 2015). Fundació Aquea. Obtenido de Fundació Aquea: <https://www.fundacionaquea.org/aquaexplore/tresgargantas_html/index.html> - Cerrillo, A. (2 de desembre de 2014). LaVanguardia. Obtenido de LaVanguardia: <<https://www.lavanguardia.com/natural/20141130/54420447481/invasion-viene-suez.html>> - Claudio, P. (11 de octubre de 2015). historiaybiografias. Obtenido de historiaybiografias: <<https://>>

historiaybiografias.com/biografia_conde_cavour/> – Comas, J. (25 de febrer de 2021). Todo a babor. Obtenido de Todo a babor: <<https://www.todoababor.es/historia/el-secreto-del-bosforo/>> – Conferència de Berlin. (26 de febrer de 1885). Derecho Internacional . Obtenido de Derecho Internacional: <<https://www.dipublico.org/3666/acta-general-de-la-conferencia-de-berlin-26-de-febrero-de-1885/>> – Cullell, V. M. (30 de desembre de 2010). Sàpiens.cat. Obtenido de Sàpiens.cat: <<https://blogs.sapiens.cat/socialsenxarxa/2010/12/30/la-conferencia-de-berlin/>> – DeBre. (16 de gener de 2020). Infobae. Obtenido de Infobae: <<https://www.infobae.com/america/agencias/2020/01/16/reto-ecologico-del-canal-de-suez-a-150-anos-de-su-apertura/>> – Deutsche Biographie. (s.f.). Obtenido de <<https://www.deutsche-biographie.de/sfz122640.html>> – d'Structuralia, E. (14 de juny de 2018). Structuralia. Obtenido de Structuralia: <<https://blog.structuralia.com/el-espectacular-dique-afsluitdijk>> – El País. (9 de agost de 2006). Obtenido de El País: <https://elpais.com/diario/2006/08/09/sociedad/1155074403_850215.html> – Els editors de l'enciclopedia Britannica. (9 de juliol de 2019). Britannica. Obtenido de Britannica: <<https://www.britannica.com/place/Al-Andalus>> – Equip d'Amazings.com. (7 de desembre de 2020). Amazings. Obtenido de Amazings: <<https://noticiasdelaciencia.com/art/40459/carreteras-solares-realidad-o-ficcion>> – Equip del National Geographic. (30 de juny de 2014). National Geographic Historia. Obtenido de National Geographic Historia: <https://historia.nationalgeographic.com.es/a/barcos-faraones_8270/5> – Equip d'Enciclopedia de Historia. (23 de març de 2020). Enciclopedia de Historia. Obtenido de Enciclopedia de Historia: <<https://enciclopediadehistoria.com/sacro-imperio-romano-germanico/>> – Fernández, V. M. (19 de abril de 2012). RedHistoria. Obtenido de RedHistoria: <<https://redhistoria.com/el-congreso-de-viena/>> – Fundació Endesa. (18 de desembre de 2019). Fundació Endesa. Obtenido de Fundació Endesa: <<https://www.fundacionendesa.org/es/centrales-renovables/a201908-central-hidroelectrica>> – Füll, W. (14 de juliol de 2010). Deutsche Biographie. Obtenido de Deutsche Biographie: <<https://www.deutsche-biographie.de/sfz122640.html>> – Govern de Panamà. (5 de juny de 2014). Canal de Panamà. Obtenido de Canal de Panamà: <<https://micanaldepanama.com/historia-del-canal/resena-historica-del-canal-de-panama/>> – Internacional, D. P. (26 de febrer de 1885). dipublico.org. Obtenido de dipublico.org: <<https://www.dipublico.org/3666/acta-general-de-la-conferencia-de-berlin-26-de-febrero-de-1885/>> – Joric, C. (29 de març de 2021). LaVanguardia. Obtenido de LaVanguardia: <<https://www.lavanguardia.com/historiayvida/mas-historias/20190727/47314133755/suez-canal-pleno-desierto.html>> – Joric, C. (29 de març de 2021). LaVanguradia. Obtenido de laVanguradia: <<https://www.lavanguardia.com/historiayvida/mas-historias/20190727/47314133755/suez-canal-pleno-desierto.html>> – Liebermann, O. (30 de agost de 2015). CNN . Obtenido de CNN: <<https://cnnespanol.cnn.com/2015/08/30/medusas-del-mar-rojo-invaden-peligrosamente-las-aguas-del-mar-mediterraneo/>> – López, M. A. (20 de juliol de 2020).

Geografía Infinita. Obtenido de Geografía Infinita: <<https://www.geografiainfinita.com/2016/05/la-historia-mas-triste-de-todos-los-mares-aral/>> - Lozano, J. J. (3 de agosto de 2004). Clasedehistoria.com. Obtenido de Clasedehistoria.com: <<http://www.clases-historia.com/imperialismo/imperiosuk.htm>> - Marcos. (10 de gener de 2019). Timetoast. Obtenido de Timetoast: <<https://www.timetoast.com/timelines/unificacion-de-italia-3>> - Massa, A. P. (20 de noviembre de 2019). Tecnología Obsoleta. Obtenido de Tecnología Obsoleta: <<https://alpoma.net/tecob/?p=14845>> - Medici, A. d. (30 de octubre de 2020). National Geographic. Obtenido de National Geographic: <https://historia.nationalgeographic.com.es/a/marcha-sobre-roma-mussolini-toma-poder_15791> - Montano, J. (20 de Mayo de 2020). Lifereder. Obtenido de Lifereder: <<https://www.lifereder.com/conferencia-de-berlin/>> - Moriana, L. (8 de març de 2021). Ecología Verde. Obtenido de Ecología Verde: <<https://www.ecologiaverde.com/por-que-el-agua-de-los-rios-es-dulce-1232.html>> - Patalong, F. (10 de febrer de 2015). Der Spiegel. Obtenido de Der Spiegel: <<https://www.spiegel.de/geschichte/historische-bauprojekte-trockenlegung-von-meeren-a-1000020.html>> - Pérez, J. (16 de marzo de 2016). El Orden Mundial. Obtenido de El orden Mundial: <<https://elordenmundial.com/la-colonizacion-de-africa-1815-2015/>> - Peruvian Studies. (24 de juliol de 2013). Social Site - Peruvian Studies. Obtenido de Social Site - Peruvian Studies: <<http://davinnee05.blogspot.com/2012/09/italia-antes-de-la-unificacion.html>> - Planeta 2030. (9 de setembre de 2020). Planeta2030. Obtenido de Planeta2030: <https://www.planeta2030.es/ambiente/como-afecta-medio-ambiente-ampliacion-canales-suez-panama_208295_102.html> - Pujol, J. L. (17 de gener de 2008). Asociación Española de Ecología Terrestre. Obtenido de Asociación Española de Ecología Terrestre: <<https://digital.csic.es/bitstream/10261/27797/1/Ecosistemas.pdf>> - Ray, M. (9 de juliol de 2019). Britannica. Obtenido de Britannica: <<https://www.britannica.com/place/Al-Andalus>> - Soto, E. (26 de març de 2016). El Mundo. Obtenido de El Mundo: <<https://www.elmundo.es/baleares/2016/03/26/56f6653146163f6b378b45a2.html#:~:text=Las%20obras%20inclu%C3%ADan%20la%20construcci%C3%B3n,en%20el%20estrecho%20de%20Daranelos>> - Tapalaga, A. (24 de març de 2016). History of Yesterday. Obtenido de History of Yesterday: <<https://historyofyesterday.com/the-atlantropa-project-hitlers-plan-to-drain-the-mediterranean-sea-e0c4e2a65590>> - Vázquez, E. F. (31 de març de 2021). Inter Press Service. Obtenido de Inter Press Service: <<https://ipsnoticias.net/2021/03/canal-suez-los-mares-olvidados-impacto-los-barcos/>> - Villatoro, M. P. (26 de març de 2021). ABC. Obtenido de ABC: <https://www.abc.es/historia/abci-esclavitud-epidemi-as-y-20000-muertos-hecatombe-faraonica-supuso-canal-suez-202103261045_noticia.html> - Wikipedia. (1 de juny de 2020). Wikipedia. Obtenido de Wikipedia: <https://es.wikipedia.org/wiki/Canal_de_Sicilia> - Z.E.O, L. d. (17 de gener de 2019). Z.E.O (Zero Emission Zone). Obtenido de Z.E.O (Zero Emission Zone): <<https://plataformazeo.com/es/holanda-afsluitdijk-explotacion-energias-renovables/>>.
